

Σε πλήρη εξέλιξη τα έργα της δημιουργίας Αρχαιολογικού Μουσείου και της αποκατάστασης της Παναγίας της Χωριανής, στη Χάλκη

[/ Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Σε πλήρη εξέλιξη, και εντός χρονοδιαγράμματος, βρίσκονται τα δύο έργα που υλοποιεί το Υπουργείο Πολιτισμού -δια της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου- στη Χάλκη: Την δημιουργία Αρχαιολογικού Μουσείου και την αποκατάσταση και ανάδειξη της Παναγίας της Χωριανής, στο Κάστρο, συνολικού προϋπολογισμού άνω του 1.000.000 ευρώ.

Τα έργα χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Πολιτισμού, με πόρους του Ταμείου

Ανάκαμψης. Εντάσσονται στον σχεδιασμό του Υπουργείου Πολιτισμού για ισόρροπη πολιτιστική ανάπτυξη των Δωδεκανήσων, με υλοποίηση έργων πολιτισμού και σε μικρότερα νησιά του συμπλέγματος.

Το Αρχαιολογικό Μουσείο θα στεγαστεί σε παραδοσιακό κτήριο, η αποκατάσταση του οποίου βρίσκεται στο στάδιο της ολοκλήρωσης και έχει ξεκινήσει η εφαρμογή της μουσειολογικής και μουσειογραφικής μελέτης για την έκθεση των συλλογών του. Ο ναός της Παναγίας της Χωριανής, στον μεσαιωνικό οικισμό Χωριό, παρουσιάζει προβλήματα λόγω της γήρανσης και της έκθεσής του στις περιβαλλοντικές συνθήκες. Η υγρασία έχει προσβάλει τον τοιχογραφικό διάκοσμο, ενώ το κέλυφος του ναού χρειάζεται συντήρηση και επισκευές για τη διατήρηση της στατικής του επάρκειας. Οι εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης του μνημείου βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη.

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη δήλωσε: «*Η δημιουργία Αρχαιολογικού Μουσείου στη Χάλκη εντάσσεται στην πολιτική μας «ένα μουσείο, σε κάθε νησί». Το κτήριο βρίσκεται σε κομβικό σημείο του οικισμού, σε άμεση γειτνίαση με το βασικό οδικό δημοτικό δίκτυο που αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα για εύκολη πρόσβαση. Το έργο της αποκατάστασης του κτηρίου, που βρισκόταν σε ερειπιώδη κατάσταση, περιλαμβάνει εργασίες στερέωσης και αποκατάστασης, εγκατάστασης υποδομών ασφάλειας και διευκόλυνσης ΑμεΑ, εξοπλισμό εσωτερικών εκθεσιακών χώρων και αποθηκών, προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού τεκμηρίωσης, καθώς και τοποθέτηση, καταγραφή και ανάδειξη των εκθεμάτων του. Τόσο το έργο του Μουσείου, όσο και το έργο της αποκατάστασης του ναού της Παναγίας της Χωριανής, εντάσσονται στον αναπτυξιακό σχεδιασμό μας, ο οποίος προφανώς και αφορά στις κοινωνίες των μικρών νησιών. Η ίδρυση και η λειτουργία του Μουσείου στοχεύει στην παρουσίαση της αρχαιολογίας και της ιστορίας της Χάλκης στη μακρά ιστορική της διάρκεια, μέσα από τη μόνιμη έκθεση των ευρημάτων στο νησί, με τρόπο που να αναδεικνύεται στους επισκέπτες του η ιδιαίτερη φυσιογνωμία του. Προστατεύουμε τα ευρήματα των ανασκαφών και των αρχαιολογικών ερευνών στο νησί, συμβάλλουμε στην εκπαίδευση των μαθητών αναδεικνύοντας την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου τους. Δημιουργούμε πόλους πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος και ταυτόχρονα νέες θέσεις εργασίας, ενώ ενισχύουμε την οικονομική ανάπτυξη της Χάλκης».*

Το Μουσείο θα στεγαστεί σε ακίνητο, εντός του κηρυγμένου παραδοσιακού οικισμού του Εμπορείου, δωρεάς Σάββα Θεοδωρίδη. Το ακίνητο παραχωρήθηκε το 2013 στον Δήμο Χάλκης, και εν συνεχεία, το 2017, το Υπουργείο Πολιτισμού αποδέχθηκε την παραχώρηση για 99 έτη του, για μουσειακή χρήση και

συγκεκριμένα, για να στεγάσει την Αρχαιολογική Συλλογή του νησιού.

Η εκθεσιακή αφήγηση διαρθρώνεται σε πέντε ενότητες, τοπογραφικές ή χρονολογικές, και αξιοποιεί περίπου 100 αντικείμενα, τα οποία χρονολογούνται από τα μέσα της 4ης χιλιετίας π.Χ. έως τον 15ο αιώνα μ.Χ. Το προς έκθεση αρχαιολογικό υλικό συνίσταται κυρίως σε κεραμική, περιλαμβάνει, ωστόσο, και άλλες κατηγορίες αντικειμένων (εργαλεία, νομίσματα, αρχιτεκτονικά μέλη κ.ά.). Τα ευρήματα προέρχονται από ανασκαφές, που πραγματοποιήθηκαν, κυρίως, στην Αλιμνιά, στη νεκρόπολη του Πόνταμου και στο κάστρο της Χάλκης στον οικισμό Χωριό, αλλά και από περισυλλογές στα κάστρα της Αλιμνιάς και της Χάλκης. Η προτεινόμενη εκθεσιακή αφήγηση σκοπεύει στην παρουσίαση της διαχρονίας της Χάλκης μέσα από την παρουσίαση χαρακτηριστικών στοιχείων της αρχαιολογίας και της ιστορίας της. Για την πρόσβαση από τον εξωτερικό χώρο υπάρχει ήδη μέριμνα από τη μελέτη αποκατάστασης του κτηρίου. Ο σχεδιασμός εντάσσει και την πρόσβαση και εξυπηρέτηση των ΑμεΑ στο κτήριο, επιλέγοντας τον ενδεδειγμένο εξοπλισμό για το εξωτερικό κλιμακοστάσιο, την πρόσβαση στο χώρο υγιεινής και τη διάταξη του εξοπλισμού.

Ο ναός της Παναγίας Χωριανής βρίσκεται στον μεσαιωνικό οικισμό Χωριό της Χάλκης. Κτίστηκε τον 17ο αιώνα, στη βόρεια πλευρά του λόφου Παλαιόκαστρο, όπου υψώνεται το μεσαιωνικό κάστρο. Ο ναός είναι ορθογώνιος, καμαροσκεπής και αποτελείται από τον κυρίως ναό και τον πρόναο. Βασικοί στόχοι των εργασιών

συντήρησης και αποκατάσταση του μνημείου είναι η άρση των αιτιών που προκαλούν φθορές, η μορφολογική και η αισθητική αποκατάσταση και η ανάδειξη της αρχαιολογικής αξίας του. Η κατάσταση διατήρησης του ναού είναι μέτρια. Οι σημαντικότερες παθολογίες προέρχονται από την έκθεση του κτίσματος στην υγρασία. Βλάβες από την προσβολή υγρασίας εντοπίζονται στις τοιχογραφίες του ναού όπου γίνονται εκτεταμένες εργασίες στερέωσης και αποκατάστασης, καθώς και στο κέλυφος του ναού, το οποίο χρειάζεται συντήρηση και επισκευές για τη διατήρηση της στατικής λειτουργίας του.

Το έργο της αποκατάστασης του μνημείου περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την εφαρμογή ενεμάτων και αντικατάσταση των σαθρών κονιαμάτων με νέα ενισχυμένα, την επισκευή της θολωτής οροφής και της υγρομόνωσής της, την επισκευή του κεραμοσκεπούς παρακείμενου βοηθητικού κτίσματος (αποθήκη), την αντικατάσταση των φθαρμένων ξύλινων κουφωμάτων, την αποκατάσταση - ανάταξη της υφιστάμενης ξερολιθιάς στη νότια πλευρά του αύλειου χώρου του ναού, την αποκατάσταση κτιστού περιβόλου στην ανατολική, δυτική και βόρεια πλευρά, τη βελτίωση οδού πρόσβασης από την Πάνω Βρυτή έως την κλίμακα ανόδου στη βόρεια πλευρά της εκκλησιάς, την αποκάλυψη τοιχογραφιών με αφαίρεση ασβεστοχρισμάτων, την αποκάλυψη αρχιτεκτονικών μελών με αφαίρεση στρώσεων ασβέστη, τη συντήρηση του ξυλόγλυπτου τέμπλου, την τοποθέτηση πινακίδων ενημερωτικού υλικού.

